

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: **D.108/2/2023.**

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Puskás Sándor közbeszerzési biztos

A kérelmező: VASÚTVILL Kft.
(Budapest, Jászberényi út 90.)
A kérelmező képviselője: Dr. Balogh László Csaba ügyvéd, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Dr. Kardkovács és Társai Ügyvédi Iroda)
(Budapest, Muskotály köz 3.)

Az ajánlatkérő: OPUS TITÁSZ Áramhálózati Zrt.
(Debrecen, Kossuth utca 41.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Nyíregyháza Ipari Park 2. 132/22 kV-os új alállomás építése, tervezése és kivitelezése” EKR000795522022

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) meghozta az alábbi

V É G Z É S - t.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet visszautasítja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeit a kérelmező viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A végzés elleni közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Rész, XV. Fejezete szerinti uniós értékhatárokat elérő értékű hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos közbeszerzési eljárást folytatott le a fenti tárgyban, melynek ajánlati felhívása az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2022/S 113-319621 a Közbeszerzés Értesítőben KÉ-11778/2022 számon került közzétételre. A felhívás 2022. június 14. napján jelent meg.

2. Az ajánlatkérő a felhívás VI.3) 15) pontjában jelezte, hogy a Kbt. 53. § (5)-(6) bekezdéseiben foglaltakra tekintettel feltételes közbeszerzési eljárást indított, tekintettel arra, hogy a beszerzés tárgyaként megjelölt beruházás megvalósítására támogatás iránti kérelmet nyújtott be, és a támogatási kérelem még nem került elbírálásra. Ennek megfelelően az ajánlatkérő az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, ha valamely meghatározott, ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli esemény a Kbt. 53. § (1) bekezdésben foglalt határidőt követően bekövetkezik. Ilyen bizonytalan jövőbeli esemény az ajánlatkérő támogatásra irányuló igényének el nem fogadása, vagy az igényelnél kisebb összegben történő elfogadása a támogató által.

3. Az ajánlattételi határidőre négy ajánlattevő nyújtotta be ajánlatát, az ajánlatkérő a Kbt. 76. § (5) bekezdése alapján a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempont szerint értékelte az ajánlatokat.

4. A közbeszerzési eljárás nyertese a kérelmező lett, ennek megfelelően a felek – az ajánlatkérőként szerződő fél ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevőként szerződő fél kérelmező – között a tervezési-építési-szerelési közbeszerzési szerződés 2023. január 31. napján létrejött.

5. A szerződés 1. pontja a szerződés hatályba lépésének feltételeit, a 11. pontja az ajánlatkérő felmondási jogának esetköreit és a szerződés megszűnésére vonatkozó feltételeket rögzítette.

6. Az ajánlatkérő 2023. március 2. napján kelt tájékoztatása szerint a támogatási szerződés létrejött, és ezen tájékoztatás átvételének napjával a közbeszerzési szerződés hatályba lép. Az erről szóló értesítést a kérelmező 2023. március 6-án vette át, a szerződés 1. pontja szerinti feltétel bekövetkezett, a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött tervezési-építési-szerelési szerződés ezen a napon hatályba lépett.

7. Az ajánlatkérő a megkötött és hatályba lépett szerződést 2023. március 7. napján kelt, a kérelmező által 2023. március 8. napján kézhez vett nyilatkozatával felmondta. Hivatkozása szerint „a felek működési és ellenőrzési körén kívül álló, előre nem látható műszaki-szakmai módosítási szükségességekkel kifolyólag a szerződés olyan lényeges módosítása vált szükségessé a beruházás sikeres megvalósítása érdekében, amely a Kbt. 141. § alapján jogszerűen nem kezelhető, a szerződés módosítása a Kbt. rendelkezéseivel összhangban nem lehetséges, így az ajánlatkérőként szerződő fél azt a Kbt. 143. § (1) bekezdés a) pontja alapján felmondani kényszerül.”

8. A kérelmező 2023. március 13. napján jelezte az ajánlatkérő felé, hogy álláspontja szerint a szerződés megszüntetésére irányuló ajánlatkérői nyilatkozat a Kbt. 2. § (4) bekezdése, a Kbt. 28. § (1) bekezdése, a Kbt. 142. § (1) bekezdése, valamint a Kbt. 2. § (8) bekezdése alapján irányadó Ptk. 6:62. § (1) bekezdése szerinti rendelkezésekre figyelemmel jogsértő. Kérte, hogy az ajánlatkérő a felmondási nyilatkozatát vizsgálja felül, ellenkező esetben jogorvoslati eljárást kezdeményez a Döntőbizottságnál.

A jogorvoslati kérelem

9. A kérelmező 2023. március 20-án jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, melyben előadta, hogy az ajánlatkérő közbeszerzési szerződés megszüntetésére irányuló nyilatkozata és döntése a Kbt. 2. § (4) bekezdése, a Kbt. 28. § (1) bekezdése, a Kbt. 43. § (1) bekezdése és a Kbt. 142. § (1) bekezdése, valamint a Kbt. 2. § (8) bekezdése alapján irányadó Ptk. 6:62. § (1) bekezdése szerinti rendelkezésekre figyelemmel jogsértő. Kérte, hogy a Döntőbizottság

állapítsa meg a jogsértést, és semmisítse meg az ajánlatkérőnek a közbeszerzési szerződés megszüntetésére irányuló döntését és felmondási nyilatkozatát, a Kbt. 165. § (3) bekezdés a) pontja alapján hívja fel az ajánlatkérőt a Kbt. 142. § (1) bekezdés szerinti dokumentációs és a Kbt. 43. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségek teljesítésére. Továbbá a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján szabjon ki bírságot a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben, valamint kötelezze az ajánlatkérőt a jogorvoslati eljárással felmerült költségek és jogi képviseleti munkadíj megtérítésére.

10. A jogorvoslati kérelem indokolásában a kérelmező előadta, hogy az ajánlatkérő tárgyalásos eljárást folytatott le, amelyben jogszerű lehetősége volt arra, hogy a közbeszerzési szerződés műszaki-szakmai tartalmát, a teljesítési határidőket és az egyéb szerződési feltételeket teljesszűrésen tisztázza, így minden lehetősége megvolt arra, hogy a tárgyalásos eljárás eredményeként a beszerzési igényeinek maradéktalanul megfelelő szerződést kössön.

11. Az ajánlatkérő írásbeli tájékoztatása alapján a közbeszerzési szerződés 2023. március 6. napján hatályba lépett, ezzel a feleket kölcsönös kötelezettség terheli a szerződés teljesítésére. Ehhez képest a 2023. március 7-i felmondó nyilatkozat a szerződést módosító körülményként a felek működési és ellenőrzési körén kívül álló, előre nem látható műszaki-szakmai módosítási szükségszerűségekből felmerülő lényeges műszaki tartalmi változásra hivatkozik anélkül, hogy ezek felmerülésének valós és tényszerű okait, a szerződést érintő lényeges körülményeket, azok időpontját és a szerződés teljesítésére gyakorolt hatását megjelölne. A kérelmező álláspontja szerint a Kbt. 28. § (1) bekezdése szerinti rendelkezésekre figyelemmel nem esnek az előre nem láthatóság és az ellenőrzési körön kívülre a közbeszerzési eljárás előkészítésével kapcsolatos ajánlatkérői magatartások, mert az ajánlatkérőnek már az előkészítés során törekednie kell a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő nyilvánvalóan nem tett eleget ennek a kötelezettségének, ha a szerződés hatálybalépését követően egy nappal olyan mértékű módosítási igények és körülmények merültek fel, amelyek megítélése szerint még a Kbt. 141. §-a szerinti jogszabályi keretek között sem kezelhetők.

12. Az ajánlatkérő mindemellett nem tett eleget a Kbt. 2. § (8) bekezdése alapján irányadó Ptk. 6:62. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének sem, amely alapján a szerződés megkötésénél, fennállása alatt és megszüntetése során tájékoztatási kötelezettség terheli a szerződést érintő lényeges körülmények tekintetében. Az ajánlatkérő nem közölt a szerződés teljesítésére, valamint a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítésre, annak okaira vonatkozó adatokat és információkat, amelyek dokumentálására pedig a Kbt. 142. § (1) bekezdése alapján kötelezettség terheli és nem tett közzé a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítésre (szerződésmódosításra) hirdetményt sem.

13. A kérelmező álláspontja és a következetes közbeszerzési jogalkalmazói joggyakorlat szerint a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítés (a Kbt. 141. § (1) bekezdése szerint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változása) feltételeit annak a félnek kell igazolnia, aki arra hivatkozik, még abban az esetben is, ha a hivatkozott körülmények a szerződéskötést követően, előre nem látható módon állnak elő. A kérelmező előtt nem ismert semmilyen olyan körülmény, amely a Kbt. 143. § (1) bekezdés a) pontjának ajánlatkérői alkalmazását megalapozná. Valós és okszerű indokok nélkül azonban az ajánlatkérő magatartása sérti a Kbt. 28. § (1) bekezdését, a Kbt. 43. § (1) bekezdését és a Kbt. 142. § (1) bekezdését. Végezetül megjegyezte, hogy az ajánlatkérő szerződést megszüntető jognyilatkozata – egy közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés

hatálybalépést követő napon történő megszüntetésével, a projekt sikeres megvalósításához biztosított állami finanszírozás és a projekt határidők veszélyeztetése okán – sérti a Kbt. 2. § (4) bekezdés szerinti alapelvet is, miszerint a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

14. A jogorvoslat tárgyát képező közbeszerzési eljárás megindítására 2022. június 14. napján került sor, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos Kbt. rendelkezései alapján járt el.

Megvizsgálta az eljárásjogi feltételek fennállását és megállapította, hogy a kérelmező által előterjesztett jogorvoslati kérelem elbírálása annak tartalma alapján nem a Döntőbizottság hatáskörébe tartozik az alábbiakra tekintettel.

15. A Kbt. szabályozásában a jogalkotó meghatározta a jogorvoslati eljárás megindításának törvényi feltételeit és a jogorvoslati kérelem elbírálásának tekintetében megállapította a Döntőbizottság hatáskörét.

16. A Kbt. 144. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzésre, a közbeszerzési eljárásra, az építési, illetve szolgáltatási koncesszióra, valamint a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt e rész rendelkezései szerinti jogorvoslatnak van helye.

17. A Kbt. 144. § (2) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárással, koncessziós beszerzési eljárással, a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéssel, valamint a megkötött építési, illetve szolgáltatási koncesszióval és ezek módosításával vagy teljesítésével kapcsolatos polgári jogi igények elbírálása - a 145. § (3a) bekezdésében foglalt kivétellel - a bíróság hatáskörébe tartozik.

18. A Kbt. 145. § (3) bekezdésben foglaltak alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik - a szerződés módosításával vagy teljesítésével kapcsolatos polgári jogi igények miatt indult eljárás kivételével - a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás alapján megkötött szerződés a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző módosítása vagy teljesítése, valamint az ajánlatkérő által a 117. § szerint önállóan kialakított eljárás szabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt indult eljárás lefolytatása.

19. A Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, valamint a 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

20. A Kbt. 145. § (4) bekezdése alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik az e törvényt önként alkalmazó szervezet vagy személy (1)-(2) bekezdés szerinti jogsértésével kapcsolatos jogvita elbírálása is.

21. A Kbt. 148. § (2) bekezdése rögzíti, hogy kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának, valamint a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselési szervezet is.

22. A Kbt. 2. § (8) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre az e törvényben foglalt eltérésekkel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

23. A kérelmező jogorvoslati kérelmében előadottak, a szerződés hatálybalépését majd felmondását rögzítő ajánlatkérői nyilatkozat, a közbeszerzési szerződés és a csatolt iratok alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a 2023. március 6-án hatályba lépett közbeszerzési szerződést az ajánlatkérő egyoldalú jognyilatkozatával 2023. március 7-én felmondta. A közbeszerzési szerződés a jövőre nézve a felmondás közlésének napjától a felek között megszűnt. A Döntőbizottság hatásköre a közbeszerzési eljárás alapján létrejött szerződés teljesítésének valamint módosításának vizsgálatára terjed ki, arra, hogy a felek a szerződés teljesítése és módosítása során a Kbt. rendelkezéseire figyelemmel jártak-e el. A közbeszerzési szerződés felmondásával, a szerződés megszűnésével ez a hatásköre is megszűnik a Döntőbizottságnak, megszűnt szerződés Kbt.-be ütközését nem vizsgálhatja. A közbeszerzési szerződés felmondása jogszerűségének, érvénytelenségének megállapítása iránt és az ebből eredő esetleges polgári jogi igények érvényesítése érdekében polgári bíróság előtt indítható per, a bíróság e hatáskörét a Döntőbizottság nem vonhatja el. A jogorvoslati kérelemben megjelölt rendelkezések megszegése miatt kizárólag akkor van helye a Döntőbizottság eljárásának, ha az az érvényes és hatályban lévő közbeszerzési szerződés alapján annak teljesítéséhez, vagy módosításához kapcsolódik. A már megszűnt szerződés teljesítése és módosítása fogalmilag kizárt, erre irányuló vizsgálatot a Döntőbizottság nem végezhet. A jogorvoslati kérelem tartalmából megállapíthatóan a kérelmező a szerződés felmondásának jogszerűségét a szerződés módosításának és teljesítésének tekintette és ennek körében kívánta értékelni, és ebből vonta le azt a következtetést, hogy a Kbt. kérelemben rögzített megsértését álláspontja szerint az ajánlatkérő megvalósította. A fentiekben kifejtettek alapján a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés megszűnésére tekintettel a szerződés közbeszerzési szabályok megsértésére irányuló módosításának vagy teljesítésének vizsgálatára a Döntőbizottságnak nincs hatásköre a Kbt. 145. § (3) bekezdése alapján.

24. A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 17. §-a szerint a hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet átteszi, ennek hiányában a kérelmet visszautasítja vagy az eljárást megszünteti.

Az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

Az Ákr. 50. § (6) bekezdése alapján ha törvény vagy kormányrendelet valamely eljárási cselekmény teljesítésének határidejéről nem rendelkezik, a hatóság, az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője azonnal, de legkésőbb nyolc napon belül gondoskodik arról, hogy az eljárási cselekményt teljesítse vagy a végzést meghozza.

25. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmének elbírálására hatáskörrel nem rendelkezik, a jogorvoslati kérelem bírósághoz való áttételének az Ákr. 17. § második mondatában foglaltak szerint nincs helye, ezért az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint a jogorvoslati kérelem visszautasításáról döntött.

26. A Döntőbizottság a költségek viseléséről az Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

27. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

28. A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen végzés közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. március 24.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk.
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Bán János sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Puskás Sándor sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Kérelmező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő (kizárólag elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)